

Силабус курсу

Поліцейська деонтологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – “Цивільна безпека” 26

Спеціальність – “Правоохоронна діяльність” 262

Освітньо-професійна програма - «Правоохоронна діяльність»,
«Економічна безпека та фінансові розслідування»

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.ю.н., доцент кафедри теорії та історії держави і права **Кравчук
Валентина Миколаївна**

Контактна інформація. valakra@gmail.com +380679828112

Опис дисципліни

«Поліцейська деонтологія» є дисципліною, яка вивчає систему загальних знань про правила професійної поведінки, професійний етикет, застосування норм моралі, моральні нормативи, співпрацю з колегами, взаємостосунки з громадянами, мудрість спілкування, професійно-етичні вимоги до професійних та особистих якостей працівників Національної поліції, про систему формування цих якостей.

Навчальна дисципліна передбачає вивчення основних загальнотеоретичних понять та системи деонтологічних норм поведінки правоохоронців в їх професійній діяльності, що дозволяє надбати необхідні універсальні і професійні якості і успішно працювати в обраній сфері діяльності. При цьому у поліцейській деонтології слід виділити проблематику двох напрямків – реалізації норм належної поведінки поліцейського, дотримання принципу неупередженості й абсолютної поваги до всіх людей, незалежно від їх національності, походження, соціального статусу, політичних та релігійних переконань – з одного боку, а з іншого – врахування демографічних, соціально-статусних, релігійних, національно-етнічних особливостей різних груп населення

при контактах з ними.

Метою викладання дисципліни є сприяння становленню сучасного висококваліфікованого працівника поліції; формування та розвиток правових знань здобувачів вищої освіти, вміння аналізувати нормативно-правові акти, що містять деонтологічні вимоги; виробляти навички самостійно застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації; формувати ціннісні орієнтири здобувачів вищої освіти відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення поліцейської діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати у працівників поліції правову свідомість, професійні та особисті якості, правильного сприйняття складних ситуацій на

зразок наявного конфлікту інтересів.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	1. Поліцейська деонтологія як міждисциплінарна наука.	Засвоїти поняття, принципи та функції поліцейської деонтології. Знати мету, завдання, предмет та структуру дисципліни “Поліцейська деонтологія”. Розуміти формування та генезис системи деонтологічних знань; роль деонтологічних знань у професійній підготовці поліцейських.	Тести, питання, практичні й методичні завдання
4 / 4	2. Поліцейська діяльність: поняття, ознаки, професіограма	Знати вимоги, що висуваються до кандидатів на проходження служби в поліції; правове становище працівників служб та підрозділів поліції; знати професіограми працівників поліції, фахівців підрозділів кримінальної поліції, превентивної діяльності, органів досудового розслідування, слідчого.	Тести, питання, практичні й методичні завдання
4 / 4	3. Поліцейський як представник держави. Поняття та характеристика, функції держави	З’ясувати сутність держави, її основні ознаки, причини виникнення, концепції змісту держави та її роль в розвитку суспільного життя. Опанувати знання форми держави, їх основні елементи та з’ясувати особливості організації форми держави в різних країнах. З’ясувати сутність та зміст термінів механізм та апарат держави, поглибити знання та основні принципи функціонування	Тести, питання, практичні й методичні завдання

		<p>державних органів, структуру та методи їх функціонування.</p> <p>З'ясувати сутність правової держави, її основні риси та особливості формування в різних країнах.</p>	
4 / 4	<p>4. Соціальна цінність, принципи, функції права. Права людини</p>	<p>Встановити основну сутність права, його основні риси, взаємозв'язок з іншими суспільними явищами. Засвоїти спільність та відмінність поглядів на право, співвідношення права і закону; право, закон і свавілля.</p> <p>З'ясувати зміст та класифікацію прав людини, правовий статус особи, громадянина, основні гарантії їх забезпечення</p>	<p>Тести, питання, практичні й методичні завдання</p>
4 / 4	<p>5. Закон як нормативна основа діяльності правоохоронця. Система права і система законодавства</p>	<p>З'ясувати сутність та основні риси норми права, її елементи та співвідношення юридичної норми та статті нормативного акту. Поглибити знання форми права, з'ясувати основні риси різних форм права та юридичні властивості нормативно-правових актів.</p> <p>Розглянути правові системи сучасності, критерії їх класифікації; поняття системи права, структурні елементи системи права; поняття системи законодавства.</p> <p>Встановити співвідношення і</p>	<p>Тести, питання, практичні й методичні завдання</p>

		взаємозв'язок системи права і системи законодавства.	
2/ 2	6. Правова основа діяльності Національної поліції в Україні: загальна характеристика нормативно-правових актів	Орієнтуватися в документах, що становлять правову основу діяльності Національної поліції в Україні, стандарти належної професійної поведінки працівників поліції.	Тести, питання, практичні й методичні завдання
2/ 2	7. Міжнародні стандарти професійної діяльності поліції	Орієнтуватися в документах, що встановлюють міжнародно-правові стандарти поведінки працівників правоохоронних органів при підтримці правопорядку. Розглянути основи забезпечення органами внутрішніх справ міжнародно-правових стандартів прав людини. Знати міжнародно-правові акти в системі захисту прав людини.	Тести, питання, практичні й методичні завдання
3/ 3	8. Правомірність поведінки. Правопорушення і юридична відповідальність	З'ясувати сутність, основні ознаки законності, принципи та вимоги законності, гарантії законності, їх поняття і види. Усвідомлювати основні ознаки правомірної поведінки, знати загальну характеристику та ознаки правопорушення; поняття, ознаки, принципи і види юридичної відповідальності. Розуміти правосвідомість як особливу форму суспільної свідомості, сукупність правових понять, ідей, поглядів, почуттів у ставленні людей до чинного права, його мети, завдань, правомірності. Усвідомлювати причини його виникнення правового нігілізму,	Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси

		його форми, вплив на стан режиму законності, реалізацію та забезпечення прав і свобод громадян.	
2/ 2	9. Поняття і зміст культури правоохоронця	Осягнути значимість моральної, національної, духовної, економічної, політичної культури при виконанні функцій і здійсненні професійної діяльності	Тести, питання, практичні й методичні завдання
2/ 2	10. Професійно-правова культура працівника поліції	Осягнути значимість правової та професійної культури при виконанні функцій і здійсненні професійної діяльності	Тести, питання, практичні й методичні завдання
2/ 2	11. Естетична та комунікативна культура працівника поліції	Усвідомлювати значимість естетичної та комунікативної культури юриста при виконанні своїх посадових функцій і здійсненні професійної діяльності	Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси
2/ 2	12. Професійна етика: загальнотеоретичний дискурс	Засвоїти основні категорії етичної науки	Тести, питання, практичні й методичні завдання

2 / 2	13. Правила етичної поведінки поліцейських	Розуміти, що урегулювання поведінки поліцейських через встановлення етичних норм покликане сформувати в поліцейських почуття відповідальності перед суспільством і законом за свої дії та бездіяльність, а також сприяти посиленню авторитету та довіри громадян до поліції.	Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси
2 / 2	14. Психологічні аспекти професійної діяльності поліцейського	Розуміти значення психологічних знань у професійній діяльності; засвоїти основні правила професійного спілкування; вести на належному рівні дискусію з правової тематики	Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси
2 / 2	15. Професійна деформація працівника поліції: форми прояву та профілактика	Усвідомлювати причини професійної деформації, знати форми і засоби подолання негативних наслідків цього процесу	Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси
2 / 2	16. Конфлікти та шляхи їх вирішення	Розуміти, що концентрація на потребах громадян вимагає активної взаємодії правоохоронців із місцевими мешканцями, яка має спиратися на навички особистого спілкування та вміння розв'язувати конфліктні ситуації.	Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси

2 / 2	17. Поліція та суспільство. Сучасна поліція: напрямки вдосконалення	Розуміти трансформації європейських поліцейських структур від закритих організацій тоталітарного ґатунку до відкритих правоохоронних агенцій сервісного типу, а відтак формулювати шляхи вирішення проблем подальшого запровадження системних змін в діяльність ОВС України відповідно до основних принципів реформування правоохоронних органів у демократичному суспільстві, які передбачають: верховенство закону; деполітизацію; демілітаризацію; децентралізацію; підзвітність та прозорість в роботі; тісну співпрацю з населенням та місцевими громадами; професійну підготовку персоналу.	Тести, питання, практичні й методичні завдання
-------	--	---	--

Літературні джерела

1. Гіда Є. О. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності міліції України : [навч. посіб.]. К. : О. С. Ліпкан, 2011.
2. Гусарев С.Д., Тихомиров О. Д. Юридична деонтологія. Основи юридичної діяльності [Текст] : навч. посіб. 4-те вид., стер. К. : Знання, 2010.
3. Деонтологічні засади службової діяльності: Службовий етикет правоохоронця (поліцейського) [Текст]: Пам'ятка/ Петрова Г.М. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2015.
4. Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. комент. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнка ; [О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка]. Харків, 2016. 408 с.
5. Калаянов Д. П. Поліція країн ЄС та використання її досвіду в адміністративній діяльності органів внутрішніх справ України: теорія і практика: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07; Одеськ. держ. ун-т внутр. справ. О., 2010. 455 с.
6. Кацавець Р. С. Професійна етика юристів. Навч. посібник. К.: 2017.
7. Кобзар О. Ф. Поліцейська діяльність в Україні: адміністративно-правовий аспект: монографія. Харків; Дніпропетровськ : Панов, 2015. 316с.

8. Кравчук М. В. Теорія держави і права (опорні конспекти): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 3-є вид., змін. й доп. / М.В. Кравчук (авт.–упоряд). Тернопіль: Екон. думка, 2019.
9. Марченко О. В. Комунікативна культура юриста : навч. посібник. Дніпропетровськ : ТОВ «Інновація», 2015. 200 с.
10. Пам'ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських / [уклад.: Клименко І. В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С.] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 52 с.
11. Пендюра М. М., Старицька О. О. Поліцейська деонтологія : навч. посіб. / М. М. Пендюра, О. О. Старицька. К. : ФОП Маслаков, 2020. 276 с.
12. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів. Харків : Право, 2018. 84 с.
13. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с.
14. Салманова О. Ю. Правові акти в управлінській діяльності Національної поліції України : монографія. Харків : Панов, 2016. 460 с.
15. Свиридюк Н.П. Юридична деонтологія: навчально-методичний посібник. К.: «Хай-Тек Прес», 2012. 336 с.
16. Скакун О.Ф., Овчаренко И.Н. Юридическая деонтология. Учебник. Х.: Основа, 2010. 304 с.
17. Сливка С.С. Юридична деонтологія. Правнична етика. Професійна культура. 3-є видання. К.: Атіка, 2012. 296 с.
18. Юридична деонтологія: підручник / С.П. Погребняк, О. О. Уваров, Г.О.Христова; за заг. ред. О. В.Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.
19. Ухач В. З. Юридична деонтологія і професійна етика: навчальний посібник. Тернопіль, 2015. 336 с.
20. Юридична деонтологія і професійна етика та логіка для юристів: [навчально-методичний практикум для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки «Право», «Міжнародне право»] / А. В. Грубінко; В. М. Кравчук. Тернопіль, 2019. 120 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на

наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ, включаючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)	Разом
20	20	20	40	100
Виконання завдань під час занять (10 тем по 5 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів (2 питання по 25 балів)	Виконання завдань під час занять (11 тем по 5 балів = 55 балів) 2. Письмова робота = 50 балів (2 питання по 22,5 балів)	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПЗ = 50 балів. 3. Захист КПЗ = 30 балів.	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – max 20 балів. 2. Теоретичне питання (2) – max 40 балів. 3. Практичне завдання (1) – max 40 балів.	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
F X	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом